

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	W. Baack	Datum	8 juli 2025
E-mail	wouter.baack@utrecht.nl	Kenmerk	30570712
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Drinkwaterreservoir Park Transwijk
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Openbare ruimte

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de bomenkap en herplant van bomen in het Park Transwijk. Dit is noodzakelijk om het drinkwaterreservoir te beschermen en de drinkwaterlevering veilig te stellen.

Inleiding

Rond 1960 is bij de aanleg van Park Transwijk een drinkwaterreservoir ter grootte van vier olympische zwembaden aangelegd. Dit reservoir ligt onder de heuvel aan de zijde van de Europalaan en de Westdijklaan en is rondom het grond aangevuld. Het voorziet particulieren in de gemeenten Utrecht, Houten, Bunnik en Odijk van drinkwater. De eigenaar van het reservoir is waterleidingbedrijf Vitens.

Wat is het probleem?

Op het drinkwaterreservoir ligt een grondpakket van ongeveer één meter hoog. Het grondpakket is een laag grond die bovenop het reservoir ligt. In de loop der jaren is daarop een bos ontstaan. Dit bos vormt een onwenselijke belasting op de constructie van het reservoir. Het beleid van Vitens is om op drinkwaterreservoirs geen diepwortelende bomen en struiken te laten groeien, in verband met de gewichtsbelasting op het reservoir en de mogelijke beschadiging van het reservoir door beworteling.

Uit onderzoek blijkt dat de aanwezige wapening in de betonconstructie voldoende is om de belasting van het aanwezige grondpakket te dragen. Echter, met het gewicht van de bomen en de extra windbelasting die de wortels op de grond overbrengen, is nooit rekening gehouden. Uit bouwkundig onderzoek blijkt dat de bomen verwijderd moeten worden, omdat niet gegarandeerd kan worden dat de constructie het gewicht van de bomen inclusief extra windbelasting kan dragen. Als hieraan schade ontstaat komt de continuïteit van de drinkwaterlevering per direct onder druk te staan. Uitval van dit reservoir veroorzaakt calamiteiten in Utrecht, Houten, Bunnik en Odijk. De overige reservoirs in Utrecht hebben niet genoeg capaciteit om de eventuele uitval van het reservoir in Park Transwijk op te vangen.

Aanvraag omgevingsvergunning kap bomen

De gemeente is eigenaar van de grond. Daarom vraagt het college een omgevingsvergunning aan. Bij de reeds uitgevoerde ecologische QuickScan is naar voren gekomen dat er aanvullend onderzoek nodig is. Het aanvullende onderzoek wordt uitgevoerd en de uitvoering zal niet eerder starten voordat de resultaten van het aanvullende onderzoek bekend zijn en eventuele mitigerende maatregelen genomen zijn. We zijn tevens in contact met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht aangezien deze partij het bevoegd gezag is als het gaat om natuurbescherming. Alternatieven voor het kappen zijn samen met Vitens verkend. Een gefaseerde kap is niet mogelijk aangezien het de overgebleven bomen extra kwetsbaar maakt voor windworp. Ook het verplanten is geen optie omdat het hier om bomen gaat die samen zijn opgegroeid en er bij verplanten onvoldoende wortels meekomen om ze te laten overleven.

Herplant

Voor het kappen van de bomen geldt een herplantplicht. Daarbij is de [beleidsregel 'Herplant naar Waarde'](#) (vaststelling van de aanpassing in november 2024) van toepassing. Ook geldt een compensatieplicht voor de verloren gegane waarden in kwalitatieve zin volgens het afwegingskader uit het [Groenstructuurplan 2017-2030](#). Dit betekent dat we niet alleen het aantal bomen gaan compenseren, maar ook de ecologische, de landschappelijke en de recreatieve waarden borgen. De gemeente Utrecht is verantwoordelijk voor de herplant (116 bomen) en we realiseren dat deels binnen de grenzen van Park Transwijk. De herplant in Park Transwijk zal bestaan uit een mix van boomsoorten die het park (bio)diverser maakt. In het park kunnen in totaal 69 bomen worden aangeplant. De bomen die we niet in park Transwijk kunnen planten worden elders in de stad (12) en op het terrein van Vitens (35) gecompenseerd.

Nieuwe inrichting heuvel: groen en spelen

Op de heuvel komt nieuw groen in de vorm van diverse soorten inheemse heesters. Deze heesters vormen met hun wortels en gewicht geen bedreiging voor de constructie. Nieuwe bomen of een andere functie voor deze locatie zijn niet mogelijk, aangezien de dakconstructie niet is berekend op een andere belasting dan die van grond. Vandaar dat 69 bomen elders in het park worden gepland. Tegen de rand van de heuvel zetten we in op een nieuwe openbare speelvoorziening. Verder willen we het kunstobject op de heuvel vervangen voor een gecombineerd kunst-, speel- en zitobject voor jong en oud. In de vervolgfase van het Uitvoeringsprogramma voor de kwaliteitsslag van Park Transwijk worden deze voorstellen nader uitgewerkt.

Met de aanplant van inheemse heesters versterken we de biodiversiteit en zal er een dichte begroeiing ontstaan met als doel een veerkrachtig ecosysteem. Dit sluit aan bij de ambities voor de kwaliteitsslag van Park Transwijk (meer divers groen en meer biodiversiteit). De aanplant van de nieuwe heesters op de heuvel zal zo snel mogelijk na de kap plaatsvinden. Voor de aanplant van de bomen in het park zal aansluiting gezocht worden bij de werkzaamheden die voortvloeien uit de kwaliteitsslag van Park Transwijk. De kosten voor de kap en de herplant van de bomen op de verschillende locaties en de nieuwe aanplant op de heuvel worden gezamenlijk gedragen door de gemeente Utrecht en Vitens.

Informeren bewoners

Tegelijkertijd met het versturen van deze raadsbrief, informeren we omwonenden van het park en andere betrokkenen met een wijkbericht.

Burgemeester en wethouders

Datum 8 juli 2025
Ons kenmerk 30570712

In het wijkbericht worden de betrokkenen uitgenodigd voor een informatiebijeenkomsten in het park.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,